

Pronumele reflexiv

I. Definiție:

Pronumele reflexiv este partea de vorbire flexibilă (își schimbă forma în funcție de număr, persoană și gen) care ține locul obiectului asupra căruia se exercită acțiunea verbului și e identic cu subiectul verbului.

II. Formele pronumelui reflexiv

Pronumele reflexiv are forme proprii doar la persoana a III-a, acestea fiind identice atât la numărul singular, cât și la numărul plural.

Formele flexionare ale acestui pronume sunt:

- D: -sie, își, (-) și (-).
- Ac: -(pe) sine, (-) se(-), s (-).

La celelalte persoane (pers. I și a II-a) formele le împrumută de la *pronumele personal*.

Caz	Singular	Singular	Singular	Plural	Plural	Plural
	Pers. I	Pers. II	Pers. III	Pers. I	Pers. II	Pers. III
Ac	(pe) mine mă	(pe) tine te	(pe) sine se, s-	(pe) noi ne	(pe) voi vă, v-	(pe) ei se
D	îmi	îți	sie, sieși Își, și-	ne	vă	își

Pronumele personal nu are aceeași persoană și același număr cu verbul!

Pronumele reflexiv are aceeași persoană și același număr cu verbul!

Ex:

El *mă* întreabă acum. (Aici pronumele *mă* este *personal* deoarece „mă” este de pers. I, iar verbul „întreabă” este de pers. III, deci **nu sunt** de aceeași persoană și același număr)

Eu *mă* întreb dacă are dreptate. (Aici pronumele *mă* este *reflexiv* deoarece și „mă” și „întreb” **sunt** de aceeași persoană, adică pers.I)

!!! În prima propoziție, primul pronume (*el*) este la persoana a III-a cu funcția sintactică de subiect, iar cel de-al doilea (*mă*) este la persoana I și, fiind la persoane diferite, ambele sunt pronume personale. Nu avem pronume reflexive.

!!! În cea de-a doua propoziție, ambele sunt pronume la persoana I, numărul singular, astfel, **primul este pronume personal** (*reținem faptul că pronumele reflexiv împrumută doar forme neaccentuate/scurte ale celui personal*), **iar cel de-al doilea pronume, cel neaccentuat, este pronume reflexiv.**

În concluzie, pronumele reflexiv are forme proprii doar la persoana a III-a în cazurile dativ și acuzativ, iar la celelalte persoane se folosesc forme neaccentuate ale pronumelui personal.

III. Funcții sintactice

1. Când stă în cazul **Acuzativ**, pronumele reflexiv are funcția sintactică de **Complement Direct (CD)**

CD

Ex: **Te** îmbraci frumos pe diseară? (**pe cine** (te îmbraci)? Pe tine, te...) pron. refl.

2. Când stă în cazul **Dativ**, pronumele reflexiv are funcția sintactică de **Atribut Pronominal (Atr. Pronom.)**

Ex: **Și**-a continuat liniștit viața. (putem formula „Și-a continuat viața **sa**”, deci pron. refl. „și-” este asociat cu subst. „viața”, având valoare atributivă)

3. Când stă în cazul **Dativ**, pron. refl. poate avea și funcția sintactică de **Complement Indirect** când răspunde la întrebarea „cui”

CI

Ex: **Și**-a cumpărat o mașină nouă. (**cui** și-a cumpărat? Lui, sieși...) pron. refl.

OBS: Pronumele reflexiv forma neaccentuată (scurtă) când este dublat de o formă accentuată (întreagă) are funcție sintactică.

Ex. **Se** vede în oglindă cât e de frumos. (se vede **pe sine**)
Mi-am cumpărat o mașină. (mi-am cumpărat **mie**)
Ne vedem de viață. (ne vedem de viața **noastră**)

OBS: Când pronumele reflexiv forma neaccentuată (scurtă) nu este dublat de o formă accentuată (întreagă) NU are funcție sintactică și se analizează împreună cu verbul cu care va avea f. s. de Predicat verbal)

PV

Ex: **Mă** tem de păianjeni. (mă tem... pe mine. - NU SE POATE)
pron. refl. ffs+ vp

PV

V-ați gândit și la el? (v-ați gândit... pe voi. - NU SE POATE)
pron. refl. ffs+ vp

PV

Ne-am revenit repede din mirare. (ne-am revenit... nouă - NU SE POATE)
pron. refl. ffs+ vp

Temă manual p. 114 – lecția (de parcurs); p. 115 ex. 1, 2 și 3 (de rezolvat)